

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztu: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 23. stycznia. *Goniec*, dotknięty odpowiedzią naszą na poprzednie jego artykuły, wystąpił znów w numerze 9 z ostrą filipiką przeciwko *Gazecie lwowskiej*. Pomijając w niej to co traci złością i osobistością, podnieść to jednak musimy, iż nie wspomina wcale o owym pomieszaniu pojęcia władzy wykonawczej z pojęciem władzy prawodawczej, które mu głównie zarzucaliśmy.

W dalszą polemikę z *Goncem* wdawać się nie myślimy. Jeżeli u niego autonomia i samorząd koniecznie jedno i to samo, toż my zdania jego, przy którym tak upornie obstaje, przepierać nie mamy zamiaru. Nie wdając się w etymologiczny rozbiór znaczenia greckiego wyrazu autonomia, to tylko dodać możemy, iż w praktyce autonomia samorządu jeszcze za sobą nie pociąga. Są bowiem i były kraje, najzupełniejszej autonomii używające, w których jednak samorządu ani śladu dopatrzeć nie można. Nie szukając daleko w dziejach, wskazać możemy na kongresowe Królestwo polskie, które od roku 1815 do 1830, najzupełniejszą miało autonomię, a w którym przecież samorządu wcale nie było, w tem znaczeniu, jak my samorząd pojmujemy, i jak go wyraźnie określiliśmy. Samorząd najzupełniejszy miała od 1815 do 1832 roku drobna niegdyś rzeczpospolita krakowska. Kto jednak przypomni sobie dzieje tego kraiku w powyższej epoce, ten przyznać musi, iż samorząd ten, do którego ludność moralnie nie dojrzała, istnem był dla niej nieszczęściem. Dla tego też reformę w roku 1833 zaprowadzoną, nominacja organów administracyjnych i sądowych w ręce władzy wykonawczej oddającą, przyjęto tam pod tym względem jako prawdziwy postęp i dobrodziejstwo dla całej krainy. Jeżeli zaś *Goniec* wskazuje na Anglię i jej samorząd, toć przypomnieć mu musimy, iż twierdząc, że ludy europejskie, pomimo cywilizacji i oświaty dziewiętnastego wieku, do samorządu jeszcze nie dojrzały, jedynie o kontynencie, to jest o stałym lądzie europejskim mówiliśmy, do którego Anglia, jako wyspa, wcale nie należy. Dobrze o tem wiemy, że Anglia ma wolność i samorząd w pełnem tych słów znaczeniu, bo też Anglicy jedynym są narodem, który sobie najwyższe te dobra ludzkości sześciowiekową walką wyrobił i doszedł do tej mądrości politycznej, która samorządowi koniecznym jest warunkiem. Tak wielką zaś jest prawda, iż dotąd jedynie szczerp anglo-saksoński wyrobił w sobie ową dojrzałość polityczną, bez której samorząd staje się bezrządem, iż nawet w Zjednoczonych stanach północnej Ameryki samorząd w tych tylko państwach rządem dotąd pozostał, w których szczerp ten nie pomieszał się jeszcze z przybyszami różnych krajów i narodowości, tam bowiem od dawna wyrodził się on w wyuzdaną swawolę, i w najniebezpieczniejszy despotyzm, despotyzm ulicznego motłochu.

Nie tu miejsce po tem, ażebyśmy się w rozbiór dziejów Polski wdawać mogli. Bez Mochnickiego i Lelewela, na których się *Goniec* powołuje, których zasługi w badaniu dziejów Polski wysoko cenimy, chociaż się z poglądem ich politycznym nie zawsze zgadzamy, bez Mochnickiego więc i Lelewela wiemy dobrze o tem, iż były czasy, w których była w Polsce wolność i samorząd, lecz wiemy i to, że od chwili, jak liberum veto weszło niestety w soki i krew narodu, od chwili tej nieszczęsnej wolność wyrodziła się w samowolę, a samorząd w najzupełniejszą anarchję! Ustawy i prawa nie były już szanowane, i inaczej dźiać się nie mogło, bo rząd zaden i prawo obok liberum veto ostać się nie może. Znane nam dobrze wielkie znaczenie czteroletniego sejmu, powiedzieliśmy już wyraźnie, że okoliczności zewnętrzne nie dozwoliły Polsce rozwijać swe życie polityczne na nowej podstawie. Raz zaś jeszcze powtórzyć musimy, iż dojrzałość polityczna, to nie nauka, którąby z książek przyswoić sobie można. My w Galicyi dotąd jej jeszcze nie nabyliśmy. Zdanie to wypowiadając, uchybić nikomu nie chcemy. W oczach naszych jest ono prawdą, którą uznają może ci, którym nie chodzi o tak zwaną popularność, i poklask ludzi, co własnego zdania nie mają.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 22. stycznia. (*Wiadomości bieżące. — Projekt nowego banku w Wiedniu. — Napady rozbójnicze. — Emigracja w Wenecji.*)

Minister wojny hr. Degenfeld powrócił już do zdrowia. Fzm. Benedek udaje się jutro do Werony. Wczoraj przybył tu z Pesztu sędzia kuryalny hr. Apponyi.

B. Z. podała przedwczoraj wiadomość, że poseł francuski wniosł do hr. Rechberga zażalenie o artykuł ubliżający Cesarzowi Napoleonowi, które hr. Rechberg odrzucił, twierdząc, że wspomniany artykuł nie narusza ustawy prasowej. *Presse* upewnia, że to mylna wiadomość, ponieważ poseł francuski z zadaniem zażaleniem nie udawał się do hr. Rechberga.

Jak donosi wiedeńska *Presse*, toczą się w Wiedniu od kilku tygodni ważne układy względem założenia nowego banku w Wie-

dniu. Na czele tego projektu mają stać lord Harmoy i dwaj członkowie angielskiej izby niższej Roebuck i Lever. Nowy ten bank ma na wzór tak zwanych „Joint-Stock“ banków zajmować się eskontowaniem, żyrowaniem i sprawami hipotecznymi. To przedsiębiorstwo ma zostawać w ścisłym związku z planem budowy siedmiogrodzkiej kolei żelaznej, a mianowicie nie z projektem węgierskim, lecz dawniejszym projektem kolei z Aradu do Hermansztadu. Roebuck był 19. b. m. na audyencji u Najjaś. Pana, a potem odjechał do Londynu, dokąd miał go powołać lord Palmerston dla ofiarowania mu posady w gabinecie angielskim, do czego — jak zapewnia korespondent dziennika *Presse* — miały skłonić prezydenta gabinetu angielskiego powody handlowo-polityczne.

W Węgrzech napady rozbójnicze pojawiają się znowu. *Magyar-Saito* donosi, że dnia 8. b. m. w pobliżu Mezo - Csath napadnięto na pocztę, zraniono wóźnicę, zrabowano gotowiznę w sumie 1100 zł. — Według tegoż dziennika d. 14. b. m. pewną Panię jadącą z dzieckiem i piastunką, napadło pięciu rozbójników w pobliżu Grosswaradynu pomiędzy Szöllös a Pedze-Szeat-Marton, i ciężko poraniwszy podróżnych, zabrali gotowiznę w sumie 2000 zł.

Wenecya, 19. stycznia. Dla wyjaśnienia stanu emigracji i imigracji w Wenecji, podaje *Gazz. di Venezia* następujące daty: W latach 1859 i 1860 emigrowało z Królestwa Lombardoweneckiego do państw włoskich 4223 osób, w 1861 r. 878 osób, w 1862 r. 1579 osób, razem w ciągu lat czterech 6680 osób. Z tych powróciło w latach 1859 i 1860 dobrowolnie 180, i 757 osób, w 1861 r. nareszcie 1229 osób, w 1862 r. razem 2157. Właściwie więc było w ciągu lat czterech 4523 wychodźców.

W latach 1861, 1862, z innych państw włoskich przeniosło się do Wenecyi 2544 osób, licząc w to żołnierzy, zostających w służbie Jego ces. Wys. księcia Modeny. Odciągnawszy tę liczbę od poprzedniej, otrzymamy rzeczywisty rezultat emigracji w ciągu lat czterech, 1979 osób, co wynosi 495 osób w przecięciu na jeden rok.

Francya.

Paryż, 20. stycznia. (*Komisya adresowa izby deputowanych. — Różne wiadomości.*)

Izba deputowanych wybrała komisję do ułożenia projektu do adresu, złożoną z deputowanych André, Cassagnac, Clebsatel, Masin, Demiral, Mariani, Larabure, Schneider i Vernier.

La France zapewnia, że Francya zajmie wyspę Obok na morzu czerwonym. Fregata parowa „Hermione“ wypełnić ma tę misję. Wyspa Obok ma być punktem bardzo właściwym dla założenia magazynu węgla i składów wojskowych. Roboty około założenia tych magazynów wkrótce rozpoczęte być mają.

Śmierć Saida Baszy, wiekróla egipskiego, przykre zrobiła w Paryżu wrażenie, z powodu przychylności jego dla Francyi. Od dawna już miał on przecucie bliskiego zgonu swego. Astrologowie jego dworu, którym wiele ufał, dawno mu go przepowiedzieli. Z obawy, ażeby nie został otruty lub zamordowany, od powrotu swego z Europy nigdy przez dwie noce w jednym pałacu nie nocował. Następca jego Izmail Basza ma lat 32 i zupełnie innego ma być politycznego usposobienia. Nie lubi on Francyi, i stać ma zupełnie pod wpływem angielskim.

Dziennik franktureki *L'Europe* sądzi, iż wielki ubytek srebra z banku francuskiego smutne może wywołać skutki dla handlu i przemysłu. Zapas gotowizny, który się w przeszłym miesiącu zmniejszył o 51 milionów franków, zmniejsza się w bieżącym miesiącu codziennie, tak, iż obecnie wynosi mniej jak 240 milionów franków, a zatem mniej jak podczas wielkiej kryzys handlowej w 1857 roku.

Włochy.

(*Finanse państwa papieskiego.*)

Dziennik franktureki *L'Europe* podaje następujące szczegóły, odnoszące się do finansów rzymskich.

W roku 1858 udało się Ojcu świętemu za pomocą konsulty finansowej, pokryć zupełnie deficyt 18^{1/2}%, roku i usunąć z obiegu pieniądze papierowe, któremi rzeczpospolita kraj zalała.

W skutek oderwania trzech czwartych części od państwa papieskiego, finanse jego smutnie dotknięte zostały. Stolica święta utraciła najbogatsze prowincje 2,409,499 dusz ludności mające, tak iż dziś nie spełna 800.000 dusz pod panowaniem papieskiem pozostało.

W obecnej chwili budżet dochodów wynosi 6 milionów sztuków rzymskich, czyli 12 milionów reńskich w srebrnej konwencyjnej monecie, konieczne zaś wydatki na administrację wynoszą 11 milionów piastrow. Do tego dołączyć jeszcze potrzeba procenta od długu państwa papieskiego, wynoszące blisko 4 miliony sztuków. W takim położeniu dziwić się nie można, iż finanse państwa papieskiego w smutnym znajdują się stanie.

Przeciwie dziwić się potrzeba, iż sytuacja jego finansowa bardziej się jeszcze nie pogorszyła, gdyż deficyt lat ubiegłych wynosi nie pełna 14 milionów szkudów, dzięki świętopietrzu, które w tej epoce blisko 5 milionów szkudów wniosło, a które się zwiększa z każdym rokiem.

Niemcy.

Berlin, 22. stycznia. (Rozporządzenie królewskie względem obchodu rocznicy pokoju hubertsburskiego i powstania z r. 1813. — Wiadomości z izby deputowanych. — Kandydatura Księcia Koburskiego do tronu greckiego.)

Dzienniki pruskie zamieściły rozporządzenie królewskie względem obchodu stułetniej rocznicy pokoju hubertsburskiego a 50letniej powstania przeciwko Francuzom i zaprowadzenia landwery. Pierwsza z tych uroczystości obchodzona być ma dnia 15. lutego nabożeństwem we wszystkich kościołach, druga zaś 17. marca, jako rocznicy odezwy Króla Fryderyka Wilhelma III. do ludu pruskiego i ustanowienia orderu krzyża żelaznego. W dniu tym położony być ma kamień węgielny pomnika Królowi Fryderykowi Wilhelmowi III. w Berlinie wystawie się mającego. Na ten sam dzień zaproszeni będą do stołu królewskiego wszyscy kawalerowie orderu krzyża żelaznego w kraju mieszkający; właściciele zaś medali wojskowych z roku 1813. i 1815. ugaszczani będą przez garnizony głównych miast prowincjonalnych.

Podjeżdżają jak wiadomo, stronnictwo postępowe w izbie deputowanych o zabysł postawienia ministeryum Bismark w stanie oskarżenia; zdaje się jednak, iż jeszcze się nie zgodzono co do postępowania w tym względzie, gdyż wedle konstytucyi pruskiej, zaskarżenie ministrów wprawdzie jest dozwolone, nie masz jednak dotąd prawa o odpowiedzialności ministrów. Prawnicy w izbie mają nie zgadzać się między sobą co do możności przeprowadzenia takowego zaskarżenia. Niektórzy są zdania, ażeby izba wydała uchwałę zaskarżenia orzekającą, które jednak dopiero w ten czas przeprowadzone być ma, gdy prawo o odpowiedzialności ministrów promulgowane będzie, zastrzegając prócz dochodzenia na drodze cywilnej wydatków, konstytucyjnie nie usprawliwionych.

O podróży Księcia Ernesta Koburskiego do Bruxeli, pisze *Dresd. Jour.* co następuje:

„Podróż Księcia do Bruxeli, gdzie stanął już 18. b. m., nastąpiła z powodu ofiarowanej mu ze strony Anglii kandydatury do tronu greckiego, a przyczyną wzburzenia była zapewne wiadomość londyńska, że Książę Alfred angielski będzie następcą tronu w Koburgu, jeźliby Książę Ernest przyjął koronę grecką. Od tego czasu zaczęto rozszerzać z Paryża wiadomość, że Książę koburski odmówił przyjęcia korony greckiej. Wiadomości tej jednakże możemy stanowczo zaprzeczyć. Książę Ernest nie oświadczył w ogóle nic stanowczego na propozycję Anglii do chwili odjazdu swego do Bruxeli, lecz zastrzegł sobie odpowiedź aż naówczas, gdy się rozmówi ze swoim królewskim wujem w Bruxeli, a zatem ani przyjął ani odmówił jeszcze. To pewna, że Anglia popiera bardzo gorliwie kandydaturę Księcia. Zaś co do kwestyi następstwa tronu w Koburgu, ma być plan taki, że w razie obrania Księcia Ernesta Królem greckim, książę Alfred nie zaraz wstąpiłby na tron w Koburgu, lecz tymczasowo objęłaby rejencya imieniem Księcia rządu kraju. Z tym planem też zgadza się oświadczenie samego Księcia, że nie ma zamiaru zaprowadzać jakiegokolwiek zmiany w stosunkach rządowych.“

Królestwo Polskie.

(Wiadomości z Warszawy.)

Czytamy w *Jener. Kor. z Austrii*: **Czasowi piszą z Warszawy**, że dnia 15go b. m. odbyło się u Arcybiskupa zgromadzenie wyższego duchowieństwa. Uroczyste nabożeństwo, które je poprzedziło, celebrował Arcybiskup, a powołany z Krakowa sławny kaznodzieja ks. Golan miał kazanie, którego główną treścią było, że każdy, kto się poświęca stanowi duchownemu, powinien usuwać się od polityki. Potem ganił mowca rewolucyjne dążności Polaków. Po nim miał Arcybiskup mowę, w której oświadczył, że jako dobry Polak pragnie zbawienia ojczyzny na innej drodze, mianowicie na drodze postępu, moralności i nauki. Przytem zwracał uwagę na niebezpieczeństwo rewolucyjnych spisków, porównując je z wolnym mularstwem; kazał odczytać bulę papieską, potępiającą farmazonstwo, i uwolnił księży od wszelkich przysięg, jeźli jakie złożyli.

Z rozporządzenia margrabi Wielopolskiego ma być w toku nowa organizacja gmin wiejskich. Okręgi gminne mają być powiększone i zarządzane przez urzędników rządowych, a w każdym okręgu gminnym ma być urzędownia stacya zandarmeryi.

Zeszłej nocy z 15. na 16. b. m. odbywał się znowu pobór wojskowy, ale zabierano tylko tych, którzy się uchylali od poboru.

Posiedzenia rady miejskiej w Warszawie zostały zawieszona na czas rekrutacyi.

W wielu miastach prowincjonalnych, a mianowicie w Piotrkowie, przeprowadzono już także pobór do wojska.

Zaś rządowy *Dziennik Powsz.* donosi o poborze wojskowym w Warszawie, co następuje:

Dnia 15go b. m. w godzinach rannych od 1szej do 8mej odbywał się w Warszawie pobór do wojska w zupełnym porządku i z zachowaniem spokoju. Pojedynczy nawet opór napotykać się nie dał, i od lat trzydziestu nie było przykładu, aby popisowi okazywali tyle ochoty i dobrej woli. W salach na ratuszu i w cyta-

deli, gdzie spisowi z wszelką starannością o ich wygodę są czasowo umieszczeni, dają oni widzieć najlepsze, a nawet wesołe usposobienia. Wielu z nich dało się słyszeć z uskarzaniem na wicherzenia ludzi bezrządu i mniemanych władz tego stronnictwa, które ich z drogi uczciwej pracy popchnęło do próżniactwa i jałowego rozmarzenia, a przez to dawniejszego zarobku pozbawiło, co także zgadza się z zeznaniami uczynionemi w sądzie wojennym, przez obwinionych o uczestnictwo w tak zwanej organizacji narodowej. Wielu też z popisowych oświadczało radość, że w szkole porządku, jaką dla nich będzie służba wojskowa, będą mogli z dręczącej dla nich bezczynności i bałamutnego życia wyswobodzić się, zwłaszcza gdy skrócenie lat służby i zmierzony sposób obejścia się z żołnierzem, wstępujących w szeregi stawia teraz w znacznie odmiennych warunkach. Wiele też osób na pobór w mieście Warszawie wykazanych, a które dla nieobecności nie mając wiadomości o dniu poboru, lub dla innych przeszkód przy brance, znalezione nie zostały, zgłasza się teraz dobrowolnie do władzy; takich nazajutrz po poborze było 49; zgłaszają się także ochotnicy. Przynależone w Warszawie ze strony władz tak cywilnych jako i wojskowych, środki represyi na przypadek nieporządków, nie potrzebowały być nigdzie czynnie użyte. Wojsko i policya zachowały się wzorowo, a tak pomyślny w stolicy wypadek tej ważnej czynności każe się spodziewać, iż ona na prowincyi także w podobny sposób się odbędzie, i że tam również knowania wiebrzycieli do wywołania zaburzeń dążące, okazać się bezskuteczne.

Ameryka.

Nowy Jork. (Emisya nowych obligacyi. — Wiadomości z teatru wojny.)

Statek „Europa“ przywiózł 181 261 dolarów i wiadomości z Nowego-Yorku z d. 15. b. m. Flota opuściła fort Monroe, przeznaczenie jej wszakże nie jest wiadome. Jenerał Banks w Nowym Orleanie wielu uwięzionych uwolnił i w ogóle postawę pojednawczą przyjął.

Kongresowi przedstawiony został projekt do prawa, upowazający rząd do wypuszczenia 300 milionów bon skarbowych, jak również 800 milionów obligacyj z procentem 6 od sta.

Według dalszych wiadomości z północnej widowni wojny, skonfederowani w nocy 3. Murfreesborough opuścili, unioniści 4. nadciągali i koło wieczora nieprzyjaciela ścigać zaczęli. Unioniści o 9 mil od Tennessee w Wirginii zepsuli kolej żelazną, co z tego względu jest ważne, że tym sposobem postęp skonfederowanych wojsk z Richmond na zachód jest zatamowany.

Z południowego teatru wojny donoszą, że jenerał Sherman z 40.000 ludzi zamknął Vicksburg i po pięciodniowej walce wziął cztery linie oszańcowan. Krąży wieść, że i samo miasto miał zdobyć.

W poblizu Lexington w Tennessee skonfederowani odparci zostali ze stratą 1400 ludzi i wielkiej liczby broni.

Donoszą z Nowego-Yorku z Sgo, że papiery trudno się sprzedawały z powodu zamierzonej emisji obligacyi. Rozporządzenie wydane do urzędu skarbowego upowaznia do wypuszczenia 900 milionów sześcioprocentowych obligacyj płatnych po 20 latach, 300 milionów pięcioprocentowych płatnych po 3ch latach, i 300 mil. jednoprocetowych.

Według urzędowych raportów o bitwie pod Murfreesborough unioniści zwyciężyli, a skonfederowani ciężkie poniosłszy straty, rozpierchli się.

Z południowego teatru wojny donoszą, że unioniści po pięciodniowej walce o milę angielską za Vicksburg posunęli się, ale zmuszeni zostali przed przeważającą siłą cofnąć się. Straty ich od 3000 do 4000 ludzi wynoszą.

Kongres upowaznił rząd do wypuszczenia na popieranie emancypacyi 10 milionów obligacyj płatnych za lat 30.

Bezpośrednie wiadomości z Vera-Cruz z 25. donoszą, że armia francuska w pochodzie na Puebla Amazone wzięta, i że jedna dywizya jest na drodze do Puebla.

Kronika.

(Rabunek we Lwowie.) Dnia 19. b. m. o godzinie 4 popołudniu przybyli dwa nieznanymi żydzi do mieszkania kramarza Abrahama O. pod Nr. 278 m. na trzeciem piętrze, gdzie znajdował się tylko piętnastoletni Aron F. pilnujący małego dziecka i żądali od niego niektórych rzeczy, udając, że są przysłani przez Abrahama O. Gdy im się podejście nie udało, zakneblowali chłopca usta, związali go, zabrali zegarek srebrny, 2 zł. 50 c. w gotowiznie i białą chustkę. Chcieli oni także odbić zamek komody, gdzie znajdowała się, kosztowna binda, i srebra, lecz przez trzeciego towarzysza, który stał na dole przestrzeżeni, że ktoś nadchodzi, zaniechali zamiaru.

Władza bezpieczeństwa, na mocy rysopisu uwięziła dwóch żydów podejrzanych o ten rabunek i wielce niebezpiecznych.

(Oszustwo i kradzież.) Przed kilku dniami wioził włościanin kufer z kosztownymi rzeczami dla p. K., właściciela dóbr zostającego we Lwowie. Gdy wjechał w miasto, i zapytywał o mieszkanie pana, wpadł w ręce usługowych oszustów, którzy kazali mu jechać przed gmach teatralny, i wyprawivszy go na piętro po struża, ujechali z kołmi. Tej samej nocy konie te wraz z wozem znalezione na targowicy hydła. Był także i kufer na wozie, lecz bez rzeczy. Oszustów pochywyciono już, i część rzeczy zdołano odzyskać.

Władza bezpieczeństwa pochwyciła także znanego sprawcę kradzieży I., który przed kilka dniami skradł wraz z drugim towarzyszem kobierzec z ołtarza, stule i świece woskowe z kościoła OO. Karmelitów.

(Horacy Vernet.) Jeden z najplodniejszych malarzy naszych czasów, historyograf bitw i sławy wojsk francuzkich, Horacy Vernet skończył życie w Paryżu przed kilka dniami. Na nim kończy się szereg artystów, który rozpoczyna pradziad jego Antoni, malarz w Avignon, Józef sławny z morskich widoków i ojciec Carl malarz koni i bitw jak syn, ale niżej stojący od niego.

Ktokolwiek widział Smalę, jedno z najpóźniejszych dzieł Vernet'a, ten o całej sile i rozciągłości tego talentu sądzić może, porównanie jej do pierwszych robót w galerii Luksemburskiej daje miarę, jak się kształcił i rósł prawie do ostatka. Pod koniec życia przyjęty system malowania czterma kolorami, którego skutki znać już we Wzięciu Rz ymu, jest jakby znamieniem upadku.

Spis prac Vernet'a jest niezmierny... wyliczyć ich niepodobna, pomiędzy niemi wiele i naszej historii dotyczy... malował zdobycie Somo-Sier'a, Śmierć Ks. Józefa pod Lipskiem, kilka scen pomniejszych, bardzo wiele figur pojedynczych, naszych ułanów szczególnie.

Nauczycielem Vernet'a, nie licząc p. Maureau, którego styl przebija się w pierwszych jego robotach, był głównie ojciec Carl, ten go natchnął miłością koni, bitw i tych scen wojskowych, które wyłącznie prawie Vernet malował. Pierwszy rozgłos jego imieniowi daly sceny bardzo znane, Pies regimentu, Kół trębacza i t. p., po nich nastąpiły Bitwa pod Tolozą, Rzeź mameleków, Bitwa pod Jemmapes, Barriere de Clichy... i t. p. Oprócz najgłówniejszych dzieł tych, Vernet malował wiele bardzo portretów konnych i kilka obrazów religijnych i rodzajowych.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 13. stycznia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny zboża i innych artykułów. Miec pszenicy (82 H) 3zł. 53c.; żyta (77 H) 2zł. 14c.; jęczmienia (66 H) 1zł. 77c.; owsa (45 H) 1zł. 59c.; — cetnar siana 1zł. 55c.; okłotów 56 c.; miec hreczki 2zł. 47c.; grochu — zł. — c.; kartofli 98 c.; — sąg drzewa bukowego 12zł. 8c., sosnowego 10 zł. 5c.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 24go stycznia. *Jener. Kor. z Austrii* podejmuje w ostatnim numerze swoim obronę zasady przypuszczenia komisarzy rządowych do udziału w obradach wydziałów sejmowych, dowodząc, że za tem przemawia nie tylko prawo, ale i pożytek; a obawa, ażeby obecność komisarzy rządowych nie wpływała na ducha tych obrad, obliżałaby godności deputowanych, podając w wątpliwość ich niezawisłość.

Wiedeńska Presse, a za nią i inne dzienniki tamtejsze powtarzały temi dniami pogłoskę, jakoby saski minister p. Beust przedłożył rządowi austriackiemu pośrednicze propozycje w kwestyi zgromadzenia delegacyjnego przy związku niemieckim, które jednak w Wiedniu odrzucone zostały. Na to oświadcza jednak wieczorna gazeta wiedeńska z 22. b. m., że gabinetowi wiedeńskiemu nie robiono wcale takich propozycji.

Jakie stanowisko zamierza zająć rząd pruski w obec opozycji teraźniejszego sejmu, okazuje najlepiej następująca nota, umieszczona w ostatnim numerze dziennika ministeryalnego *Neue Preuss. Ztg.* Im bardziej, powiada ta nota, wzburzone i rozdrażnione zachowanie się pruskiej izby deputowanych zagraża, według doniesień organów tejże, im bardziej stanowczo występuje opozycja przeciw teraźniejszemu rządowi, tem bardziej zaspakajają nas nadchodzące ze wsząd wiadomości, że rząd państwa pogląda na ten ruch z najspokojniejszą stałością, i świadomością. Ta stałość, oparta na przeświadczeniu o najwierniejszem dopełnianiu obowiązków, w wspólnym interesie korony i kraju pokona, jesteśmy tego pewni, bezwładne a rozjątrzone agitowanie stronnictw.

Z **Paryża** donoszą *Jener. Kor. z Austrii*, że p. Drouyn de Lhuys wydał do reprezentantów Francji przy rozmaitych dworach niemieckich notę, w której przemawiając w duchu bardzo pojednawczym, usiłuje udowodnić, iż Francja, zawierając traktat handlowy z Prusami, nie miała wcale zamiaru podzielić Niemcy na dwa obozy, lecz chciała tylko zespolić je więcej ze sobą interesami handlowymi. Dalej donosi ta sama korespondencja, że zawarcie traktatu handlowego między Francją i Włochami obchodził p. Nigra w Paryżu wielką ucztą dyplomatyczną, na której byli obecni francuscy ministrowie spraw zagranicznych i handlu. — Prócz tych wiadomości mamy dziś jeszcze doniesienia telegraficzne z Paryża z 21go b. m., które jednak odnoszą się po największej części do wypadków zagranicznych. I tak donosi *Monitor* z dnia tego, że wiadomość o wejściu Francuzów do Puebli jest wyjęta z depezy ogłoszonej na giełdzie w Bostonie, i nie jest autentyczną. Mało jest jednak prawdopodobieństwa, że jest bezzasadną. *France* potwierdza wiadomość o zajęciu Puebli. Forey miał najść miasto od strony północnej. Napad był zwawy, wojsko meksykańskie uszło ku stolicy. Mieszkańcy stolicy dobrze przyjęli wojska francuskie.

Bezpośrednio od Foreya nie nadeszła żadna depeza.

W komisji do adresu z izby deputowanych znajdują się: Andre, Cassagnac, Clebsatel, Guin, Dumiral, Mariani, Larrabure, Schneider i Vernier.

Memorandum rzymskie względem reform, nadeszło do Paryża, i ma być wkrótce ogłoszone.

Nie jest prawdą, jakoby rząd domagał się wypuszczenia księżnej Barberini na wolność.

Według *France* przy ostatnich zmianach ministeryalnych w Konstantynopolu, przyjęto program, mający na celu znaczne powiększenie armii i floty. Zapewniają, że Rosya ze względu na politykę Sułtana, powiększy swoje siły na Kaukazie, gdzie zapowiadają ważne wypadki.

Z **Warszawy** donoszą korespondencje prywatne, że w nocy z 19. na 20. b. m. odbywał się znów dalszy pobór wojskowy, i że popisowi nie stawiali najmniejszego oporu. Z dawnego województwa krakowskiego donoszą *Czasowi*, że nie zaszło tam dotąd nic ważnego, i pobór nie rozpoczął się jeszcze; także i wieść o zamknięciu granicy Królestwa Polskiego ma być dotąd mylną, a wieści o stawieniu czynnego oporu rekrutacyi w Płockiem, nie opierają się dotąd na żadnej wiadomości pewnej. Wcale przeciwnie jednak utrzymuje telegram od granicy polskiej na Berlin z 22. b. m., donosi on bowiem, że na kilku punktach Królestwa miały się zebrać po lasach znaczne oddziały zbiegów popisowych, i że mają zamiar wywołać powstanie. Bliższych wiadomości jednak nie ma jeszcze w tym względzie. Drugi telegram wprost z Warszawy na Wiedeń donosi, że podług nadesłanego z Petersburga ukazu przeznaczeni są polscy rekruci z lubelskiego do korpusu rezerwowego w Małej Rosyi, a rekruci z innych gubernii do Wielkiej Rosyi. Nakoniec donosi jeszcze z Warszawy, że ułożony od dawna projekt instytutu kredytowego dla Litwy i sąsiednich prowincyj, otrzyma już wkrótce sankcyę cesarską.

Podług wiadomości telegraficznych z **Madrytu** z 21. objął już marszałek Serrano swoją tekę i mówi, że najgorętszem życzeniem jego jest przywrócić dobre porozumienie z Francją. Z dawnych ministrów pozostaną w nowym gabinecie prócz O' Donnella, także minister finansów Salaverria i minister nauk Vega de Armiyo. Także z Portugalii zapowiadają już blizkie ukonstytuowanie się nowego gabinetu, którego prezydenturę obejmie z pewnością marszałek Saldanha.

Co do kandydatury księcia Koburskiego do korony greckiej zapewnia ostatni telegram z **Bruxelii** z 22go b. m., że książe Ernest zdecydował się już stanowczo przyjąć tę kandydaturę, a warunki założone przez niego mają częścią odnosić się do domenów, a po części są natury politycznej.

Nowy wicekról Egiptu Ismail Basza miał już 22. b. m. wyprowadzić posła do Konstantynopola, by oznajmił Porcie wstąpienie jego na tron.

Najświeższa poczta.

Paryż, 21. stycznia. Donoszą z Brukselii, że król Leopold skłonił księcia Koburg przyjąć koronę grecką.

Marszałek Magnan udał się do Brukselii, jak mówią w misyi względem sprawy greckiej.

Cesarz na wsparcie robotników z fabryk bawełny dał 100,000 franków. *Constitutionnel* żąda, aby otworzono dwór następcy tronu.

Cesarz kazał odprawić w tuileryach nabożeństwo za Ludwika XVI.

Paryż, 21. stycznia. Według *Patrie* starają się, aby dyskusya jeneralna nad adresem była skrócona, jeżeli nie zaniechana.

Pays utrzymuje, że książe Koburg odmówił stanowczo przyjęcia tronu greckiego.

Paryż, 21. stycznia. *La France* potwierdza, że Bismark proponował hr. Rechberb umówione zjechanie się; wymaga tego wotum sejmu związkowego nad projektem delegatów.

Zasady propozycji austriackich względem reformy związku są: Utrzymanie bezpiecznego stanowiska Niemiec, całość władzy panujących w państwach środkowych, przyjęcie zasady reform wyborczych.

Z przyczyny zbrojenia się Turcyi, Rosya powiększa siły swoje na Kaukazie.

Paryż, 22. stycznia. Dzisiejszy *Monitor* podaje dekret cesarski względem przyzwolenia kredytu 5 milionów, na cele dobroczynne i użyteczne prace.

Monitor zaprzecza mylnemu doniesieniu o odwołaniu konszula francuskiego w Nowym Orleanie; tenże otrzymał tylko urlop.

Konstantynopol, 17. stycznia. Przybył tu sir Bulwer d. 10. b. m. Mewies Basza został przeniesiony z ministeryum finansów do ministeryum publicznego oświecenia; ministeryum finansów poruczone Mustafie Baszy. Dymisji Omera Baszy nie przyjęto.

Dymisya ministra policyi Abdul Kerima Baszy jest bliska. Derwisz Basza otrzymał rozkaz założyć leże zimowe w Skutari; w skutek tego budowę strażnic w Czarnogórze odłożono do wiosny.

Smyrna, 17. stycznia. Rząd prowincjonalny przy pomocy okrętów austriackich, angielskich i francuskich stara się zapobiedz korsarstwu na Archipelagu

Berlin, 22. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych 128 członków trzech liberalnych frakcyj złożyli nader energiczny projekt do adresu, oskarżający ministeryum o zgwałcenie konstytucyi. Adres do Króla samego wystosowany, — frakcyja Winekego, 20 członków licząca, proponowała łagodniejszą redakcyę adresu. Projekt żąda porozumienia się względem kwestyj niezadowolonych; gwoli temu zachowanie art. 99. ustawy zasadniczej niewłoczne złożenie budżetu na rok 1862 w celu zatwierdzenia na drodze konstytucyjnej. Składający projekt żądają natychmiastowego wyboru komisji adresowej. Minister sprawiedliwości złożył projekt

do prawa względem dyet, kosztów podróży i zastępstwa deputowanych.

Staatsanzeiger zaprzecza, jakoby inicjatywa do osobistego zjazdu p. Bismarka z hr. Rechbergiem z Berlina wyjść miała.

Koburg, 22. stycznia. *Gazeta Koburgska* zaprzecza stanowczo telegramowi z Turynii do dziennika drezdeńskiego względem kandydatury na tron grecki Księcia Koburgskiego i sukcesji na Księstwo Koburgskie.

Turyń, 22. stycznia. Naczelnik zakładu kredytu ruchomego francuskiego Pereira przybył do Turynu dla zreorganizowania banku turyńskiego.

Generał Menabrea mianowany został tymczasowym ministrem marynarki.

Paryż, 22. stycznia. Dziennik półurzędowy *Patrie* twierdzi, iż kwestya transportu broni nie jest pogwałceniem traktatu paryskiego ze strony rządu rumuńskiego; Porta przeto otomańska nie może z tego powodu wysłać komisarza do Bukaresztu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23 stycznia.

Hotel Georga: PP. Zwizkowski Tadeusz, i Mieczysław, i Skarzyński Dyonizy, z Polski. — Augustynowicz Belesław, z Uszczańca. — Radziejowski Edward, z Dittkowiec.

Hotel europejski: Hr. Starzyński Bojomir, z Derewni. — Grabianka Kajem, z Podola. — Witosławski Władysław, z Wojciechowic.

Hotel angielski: Płocki Konstanty, z Chorostkowa. — Torosiewicz Michał, z Peltwi. — Hr. Schlippenbach August, z Sokolowa.

Hotel Langa: Makrew Piotr c. ros. Jenerał-major, z Besarabii.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. stycznia.

PP. Puzyna Roman, do Gwoźdźca. — Orłowski Oktaw, do Połowia. — Wybranowski Floryan, do Polski. — Dwernicki Godard, do Zawaly. — Gułkowski Anton, do Zurawina. — Jabłonowski Prus Józef, do Dolhego. — Hr. Ożarowski Konstanty, do Lackiego. — Wojciechowski Wiktor, do Dąbrowy. — Tarnowski Gustaw, do Krakowa. — Hr. Rej Władysław, do Brzeżan.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „Der Gold-Onkel“, komedia ze śpiewkami i tańcami na korzyść ostatni raz w gościnie występującej Pani *Teresy Schäfer-Brauncker*.

Jutro teatr polski: „Staroświecczyzna i Postęp czasu“, szkie krotocwilowy w 4 aktach J. N. Kamińskiego.

Spostrzeżenie meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. stycznia 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.04	+ 2.0	85.4	zachodni	sl. pochmurno
2. god. po poł.	327.23	+ 2.4	84.2	"	deszcz
10. god. wiecz.	327.46	+ 2.8	85.6	"	pochmurno

Ilość deszczu 0.28...

Kurs lwowski.

Dnia 23. stycznia.

	gotówką		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	46	5	52
Dukat cesarski	5	48	5	53
Półimperyal zł. rosyjski	9	36	9	51
Rubel srebrny rosyjski	1	78	1	81½
Talar pruski	1	70½	1	72½
Polski kurant i pięciopolówka				
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	77	75	78	50
" " " m. k. za 100 zł.	81	75	82	50
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	73	85	74	55
5% Pożyczka narodowa	81	75	82	50
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	220	—	222	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 23 stycznia.

Metaliki po 5% za 100 zł. 75.75. Z pożyczki narod. po 5% za 100 zł. 82.45; po 4½% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku nadowego sztuka 819.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 227.70; niższo-austr. towarzystwa eskomlowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 40% za 100 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. Lipsk za 100 talarów —. —. London za 10 funtów szterl. 115.75. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. —. Paryż za 100 fr. —. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.55, dukaty ces. pełnej wagi —. —. korony —. —. półkorony —. —. Srebro 114.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. stycznia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5% . . . 69.30 69.50

zwrótny po 5% . . . 93.50 93.70

Z pożyczki narod. z proc.

od stycznia do lipca po 5% 82.40 82.50

od kwiet. do paźd. po 5% 82.50 82.60

Z r. 1851 ser. B. po 5% —. —

Metaliki po 5% . . . 75.25 75.40

Metaliki z proc. od maja do

listopada po 5% . . . 75.50 75.75

dtto. po 4½% . . . 65.75 66.25

dtto. „ 4% . . . 57.75 58.25

dtto. „ 3% . . . 43.— 43.50

dtto. „ 2½% . . . 37.50 38.50

dtto. „ 1% . . . 15.— 15.25

Przez. do wyl. z r. 1839

całe losy . . . 145.— 145.50

Przez. do wyl. z r. 1839

piąta część losów . . . 142.— 142.50

Przez. do wyl. z r. 1854 92.— 92.50

Przez. do wyl. z r. 1860

po 500 zł. 92.50 92.70

Przez. do wyl. z r. 1860

po 100 zł. 93.60 93.80

Renty Como po 42 lir. aust. 17.— 17.50

Wylos. obl. dawn. po 5% 72.— 73.—

dlugu państ. „ 4½% 65.— 66.—

„ 4% 57.— 58.—

„ 3½% 50.— 51.—

Przez. do los. obl. po 3% —. —

dawn. dlugu państ. „ 2½% 50.— 51.—

z proc. w kraju „ 2¼% 45.— 46.—

„ 2% 40.— 41.—

„ 1¾% 34.50 35.50

dtto. z procent. „ 5% 72.— 73.—

za granicą „ 4½% 65.— 66.—

„ 4% 57.— 58.—

B. Krajów koronnych.

Niższej Austrii . . . 88.— 89.—

Wyż. Aust. i Salcb. 84.— 85.—

Czech 86.— 86.50

Morawii 87.75 87.25

Szląska 87.— 87.50

Styryi 88.50 89.—

Tyrolu 89.— 90.—

Kar., Krainy i Wyb. 85.50 87.—

Węgier 75.25 75.75

pien. towar.

(Banatu Tem. . . 74.— 74.25

Kroacyi i Sławonii 74.50 75.—

Galicyi 74.— 74.50

Siedmiogr. i Bukow. 73.25 74.—

Z klauzulą wylos. w r. 1867 70.50 71.50

Lomb. wen. poz. z r. 1859 92.50 93.—

Dług Tyrolu { po 5% 72.— 73.—

„ 4% 57.— 58.—

„ 3½% 50.50 51.—

Dług Saleburga { „ 3% 44.— 45.—

„ 2½% 37.— 38.—

Dług Krainy { „ 2% 30.— 31.—

„ 1¾% 27.— 28.—

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł. . . . 22.— 24.—

„ 2½% „ 100 „ . . . 18.— 20.—

„ 2¼% „ 100 „ . . . 17.— 18.—

„ 2% „ 100 „ . . . 15.— 16.—

„ 1¾% „ 100 „ . . . 12.— 14.—

3. Akcyje. (Za sztukę.)

Banku narodowego . . . 814.— 816.—

Inst. kred. dla handlu po

200 zł. w. a. 226.70 226.90

Niż.-aust. tow. eskomt.

po 500 zł. 660.— 663.—

Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1862.— 1864.—

Tow. kolei żel. państwa po

200 zł. m. k. czyli 500 fr. 235.50 236.50

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.

mon. konw. 153.50 154.—

Polud.-póln.-niem. kolei

kom. po 200 zł. m. k. 129.50 130.—

Kolei Cisy po 200 zł. m. k.

po 140 zł. (70%) wpłaty 147.— —.

Połud. kolei państ., lomb.

wen. i central.-włoskiej

kolei żel. po 200 zł. w. a.

czyli 500 fr. z wpłatą

180 zł. (90%) 274.— 275.—

Kol. Kar. Lud. po 200 zł.

mon. konw. 220.— 220.50

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis.

po 200 zł. m. k. 60.— 65.—

dtto II. emis. po 200 zł. m. k. 122.— 124.—

Kolej Busehradzka po

500 zł. m. k. 680.— 690.—

Kolej Aussig.-Ciepl. po

200 zł. m. k. 175.— 177.—

Kol. Bern. Ross. z pierw-

szeństwem po 200 zł.

mon. konw. —. — 200.—

pien. towar.

Kol. Grac.-Köfl. i Tow.

górn. po 200 zł. w. a. . . 157.— 158.—

Austr. towarz. żegl. par.

po 500 zł. m. k. 430.— 431.—

Lloyda w Tryeście po

500 zł. m. k. 236.— 238.—

Mostu łącz. w Pesceie po

500 zł. m. k. 402.— 404.—

Tow. młyn. par. w Wied.

po 500 zł. w. a. 385.— 390.—

Powsz. austr. Tow. gaz.

po 200 zł. w. a. 257.— 260.—

Uprzywil. czeska kolej za-

chodnia po 200 zł. w. a. 169.50 170.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

Banku (6let. z r. 1857 po 5% 104.25 104.50

narod. 10let. „ 1857 po 5% 100.— 100.50

w m. k. { przeznaczone do

los. po 5% 90.— 90.25

Banku (na 12 m. 5% . . . —. —

narod. { przezn. do loso-

w. a. (wania po 5% . . . 85.75 86.—

Gal. Tow. kred. w w. a.

po 4% 76.— 76.50

5. Obligacje z prawem

pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za

100 zł. m. k. 96.25 96.75

detto detto w srebr. upr.

za 100 zł. w. a. 97.50 —.

Emis. z r. 1862 za 100 zł.

wal. aust. 92.25 92.50

Tow. austr. kol. państwa

po 500 fr. 130.— 131.—

Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 123.— 123.50

Kol. póln. po 100 zł. m. k. 91.— 91.50

Kol. póln. po 100 zł. w. a. 88.50 89.—

Kol. Glogn. po 100 zł. m. k. 82.— 83.—

Tow. żegl. par. na Dun.

za 100 zł. m. k. 91.— 92.—

Lloyda za 100 zł. 93.— 94.—

Uprzyw. czeska kol. zach.

po 300 zł. w. a. (w sre-

brze) za 100 zł. 97.50 98.—

Polud. póln. kolej kom. po

5% za 100 zł. 76.75 77.25

Grac. Köflach. kol. i Tow.

gór. po 400 zł. w. a. (1000 fr.) —. —

pien. towar.

6. Losy. (za sztukę)

Inst. kred. dla handlu po

100 zł. w. a. 132.30 132.50

Tow. żegl. par. na Dun. po

100 zł. m. k. 98.75 99.25

Poż. Trye. po 100 zł. m. k. 120.50 121.50

„ „ po 50 zł. m. k. 51.— 52.—

Pożycz. miasta Budy po

40 zł. w. a. 36.— 36.50

Esterhazego po 40 zł. m. k. 95.— 96.—

Salma „ 40 „ „ 37.50 38.—

Palfiego „ 40 „ „ 39.— 39.50

Clarego „ 40 „ „ 35.50 36.—

St. Genois „ 40 „ „ 39.50 39.—

Windischgrätza 20 zł. „ 20.75 21.25

Waldsteina 20 „ 23.25 23.50